

УКРАЇНСЬКА ПРЕСОВА СЛУЖБА.

Видання Головної Редакції.

Ч. 12 а.

10 серпня 1940 р.

ЛЕКТОРАТ ЗАКОРДОННОЇ ПРЕСИ.

Німеччина - Італія - Британія.

Берлінер Берзен Цайтунг з 6 серпня містить програмові міркування з приводу оснування в Берліні "Європейського Пресового Бюро". В статті згаданої газети читаємо, що націоналізм належить до минулого. Він приніс величим народам соборність, у багатьох малих народів розбудив цінні сили; але зрешті довів у своїх пе-ресадних формах до повстання низки малих державок, нездатних жити. "Останній великий вияв націоналізму в Європі було остаточне обеднання всіх німців в одному районі! Тому мусить тепер після словення німецьких домагань з під знаку націоналізму прийти на його місце "поняття європейської відповідальності". Стаття міркує далі, що є "тільки одна нація в Європі, яка, свідома своєї європейської відповідальності, має право на історично творче діло", себто німецька нація. "Тільки народи, які наслідком своєї величини й життєвої сили здібні самостійно постояти за Європу", мають "право до самовідповідального діяння". В дальшому тягу статті ставиться вже й Італію побіч Німеччини, засновуючи, що "провідні європейські народи несуть відповідальність не тільки за свою власну національну долю, але й за долю малих, включених у їх життєвий простір, народів". Накінець іде запевнення, що "не вимагається від ніякого народу в Європі підчинитися Німеччині й Італії, а тільки включитися в європейський лад".

Базлер Нахріхтен з 8 серпня подають інформації "Нью Кронікл", що стягаються й ростуть познаки бурі в різних кінцях світу. На Далекому Сході говорить Ніпон про репресії за ув'язнення британцями ніпонців. Ніпон діє в порозумінні з Німеччиною й зайняв тепер позицію "не встраваючої у війну" держави. Подібно мається справа з італійською погрою маршу на Єгипет з Лібії. Вісь зміриє на всі лади до того, щоб Англію поставити перед мілітарне або-або. Мета цього в тому, щоб відвернути увагу від наміреної головної атаки й спонукати Англію до розпорощення військових сил. Задумувана німцями, здається, окупація пристані Дакар як теж пляновані відвідини спеціальної німецько-італ. комісії в Сирії - етож познаками в цьому напрямі.

Базлер Нахріхтен з 6 серпня сповіщають із Лондону, що там слідкують з напружену увагою за активністю німецької повітряної сили, яка, як певно стверджено, причалила тепер далеколетним літаком в Дакар, у французькій західній Африці, для інспекції пристані. Тут допускають, що це є пробний лет великого значення, й що можливо, будеться транспортувати літаками військові частини з Лібії до Дакару. Ці частини перейшли б контролю пристані, яка є одним із найважніших стратегіч. пунктів західної Африки. Така контроля стала б загрозою для Сієрра Леоне й інших брит. ілостей на західно-африканських берегах.

Курналь де Енен з 6 серпня подає за кореспондентом "Рейнолдс Нью" з Штокгольму, що Німеччина має намір створити блок скандинавських держав у складі Швеції, Норвегії й Фінляндії з центром у Штокгольмі. Газета підкреслює, що можна з ясністю передбачити дуже насторожливе ставлення СССР до згаданого блоку, коли він стане довершеним фактом.

Базлер Нахріхтен з 5 серпня повідомляють з Нью Йорку, що експорт американ. літаків до Англії досягнув ув останньому місяці число 300 в порівнанні з 200 в місяці квітні.

Базлер Нахріхтен з 7 серпня повідомляють з Вашингтону, що держ. секр. С. Воллес заявив свою повну єдність з домаганнями ген. Першінга в його промові, щоб Зединені Держави поставили Вел. Британії до розпорядимости 50 старіших контрторпедовців. Теж провідні нью-йорські газети підpirають предложення ген. Першінга.

Курналь де Енен з 7 серпня подає з Лондону, що там підписали Черчіл і Гелі-екс з одного, та Сікорські і Залескі з другого боку важне військове агреман. Договір віддає польські збройні сили під англійське начальне командування. Польські летуни носитимуть навіть брит. однострої, тільки з польською відзнакою. Інші військові частини командовані будуть виключно польськими старшинами. Всі польські частини складають прислугу на вірність польській республіці.

Росія.

Базлер Нахріхтен з 3 серпня сповіщають з Букарешту, що туди прибули вістки про незвичайну мілітарну активність вздовж цілого російського західного кордона. Подорожні, які сюди прибули, заявляють, що більшевики держать в окупованій них частині кол. Польщі 200 дивізій.

Базлер Нахріхтен з 5 серпня пишуть з Москви, що тамошня преса повна описів "виносимого тероризму" в Фінляндії проти "Товариства приятелів Сав. Союзу". Появилися обширні статті про зудари між поліцією й членами цього товариства в Гельсінкіх і других містах Фінляндії. Всюди в більш пресі заявляється: "Цей тероризм триває тепер уже від 3 місяців й йому конечно покласти рішучий конець". Політичні круги переконані, що цим статтям покладені в основу дуже важливі політичні і що Фінляндія поділить небаром імовірно долю балтійських держав.

Інформаціонес /Мадрид/ з 23 липня пишуть на маргінесі подій у Балтійщині, що Росія це "найбільше непостійний маяк, що хитається між Європою й Азією, і його гойдання не скінчилися з советським режимом. Мала різниця є між тиранією Івана й теперішнім режимом, який від одного року пересунув свої кордони на землю, уважану всіми європейською... Тому ми очікуємо від нової Європи, обєднаної спільною політичною містикою, хрестового походу проти сиравших ворогів окціденту. Треба сказати цілком виразно, де починається і де кінчиться Європа".

А.Б.Ц. /Мадрид/ з 23 липня пише в кореспонденції з Берліну, що "балтійські держави будуть брати тепер участь в советському раю. Один Бог знає, хоча ми вважаємо, що буде небаром із всього того, коли вилогодяться мутні води, в яких Совети ловлять свою рибку".

Дойче Альгемайнє Цайтунг з 8 серпня, повідомляючи про продовження на один рік торговельного договору між Росією й Зед. Державами, пише, що не порушувано підуманії нагоді задержаного Америкою золота балтійських держав. Зачувати, що цю спорідність в сполучі з американськими капіталами, які остали в Балтійщині. Далі чувати в Москві, що Америка виказує великий інтерес відносно наладнання транзитної комунікації через Сибір - супроти чимраз гірших комунікацій можливостей через Атлантичний океан.

Переміни в південно-східній Європі.

Базлер Нахріхтен з 5 серпня пише про одну промову кол. румунського прем'єра Манію, в якій він гостро противиться відступленню Семигороду Мадярщині. Манію заявив, що його прихильники рішені проголосити Семигород автономною державою й коли буде потрібно, віддати її під російську протекцію, а ніколи не погодятися на віддати її мадярам. Таких же доглядів є відомий політик Вайда Воєвода.

Базлер Нахріхтен з 7 серпня повідомляють з Букарешту, що "Залізна Гвардія" вдала противінмецький маніфест під наголовком "Румуніє просинься!". Та організація вважали ціле десятиріччя найбільше германофільською партією Балкану, визиваючи румунський народ не відступити ні стопі землі і гостро осуджує краї, які хочуть змусити Румунію до уступок та називає правдивими приятелями Румунії тих, хто стояли при її боці вже в останній світовій війні. З поданим вгорі становищем Манію писемно зослідаризувалися такі політики Братіану - Діно і Юрій, та проф. Йорг. Невдоволення румунських мас живиться не тільки ревізіоністичними домаганнями Мадярщини й Голгарії, але й скорім зростом німецького впливу в рум. індустрії. Та напр. вибрано до нової адміністр. ради сталевих заводів у Решіца 4 німецьких представників, між ними брата Германа Герінга й кол. міністра Шуннінга - Георгія Шмідта.

Різне.

Дойче Альгемайнє Цайтунг з 4 серпня пише під наг. "Німецьке місто над Сяном" про теперішній стан і майбутнє Німецького Перешибля - кол. Засядня. Місто, що має тепер прибл. 32 тисяч населення, з чого 40 % українців, має стати важливим кордонним пунктом на межі Росії. Газета підкреслює сильні впливи німецької культури в цьому місті: напр. укр. населення має все знати німецьку мову, а в укр. приватній школі вчили за всіх польських часів німецької мови. Лімци налаадили вже адміністрацію міста, при чому комунальну працю виконує 8 німців з райху і 103 німців з кол. Польщі, українців та поляків. Засновано щадничу касу, побудовано електрінню, у харчовому постачанні бере участь однажово українська, як і польська кооперація. Поліційну службу виконує німецька помічна поліція та польські й українські поліцисти. В місті є одна німецька, одна українська і дві польські школи та одна вища торговельна школа. Попирається городництво й домашній промисл.